

9. 9. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak se dědí stavební spoření

Ve své praxi jsem již několikrát setkal s tím, že skoro neznámou skutečností je mezi širokou veřejností informace, že zákon o stavebním spoření má vlastní autonomní úpravu dědění práv a povinností ze stavebního spoření. Klient by už při uzavírání smlouvy o stavebním spoření měl vědět, co se stane s jeho stavebním spořením v případě jeho smrti. V následujícím textu se budu věnovat uvedené problematice a nastíním také tři možné případy, které mohou v souvislosti s děděním práv a povinností vyplývajících ze stavebního spoření nastat.

Ve své praxi jsem již několikrát setkal s tím, že skoro neznámou skutečností je mezi širokou veřejností informace, že zákon o stavebním spoření má vlastní autonomní úpravu dědění práv a povinností ze stavebního spoření.

Klient by už při uzavírání smlouvy o stavebním spoření měl vědět, co se stane s jeho stavebním spořením v případě jeho smrti. V následujícím textu se budu věnovat uvedené problematice a nastíním také tři možné případy, které mohou v souvislosti s děděním práv a povinností vyplývajících ze stavebního spoření nastat.

Na úvod je třeba zdůraznit, že zákon o stavebním spoření má v ustanovení § 8 vlastní (autonomní) úpravu postupu při dědění práv a povinností ze stavebního spoření. Obecná úprava obsažená v občanském zákoníku se tedy v případě stavebního spoření nepoužije. V této souvislosti připomínám, že úprava dědění práv a povinností ze stavebního spoření obsažená v zákoně o stavebním spoření má přednost i před případnou závětí, která s ní není v souladu. Úpravu obsaženou v § 8 zákona o stavebním spoření nemůže zůstavitel ve své závěti obejít či vyloučit. Takové ustanovení závěti, které by bylo v rozporu s ustanovením zákona o stavebním spoření, by bylo v této části neplatné pro rozpor se zákonem a při dědickém řízení by se k němu nepřihlíželo.

Předmětem dědictví není stavební spoření jako takové, ale práva a povinnosti vyplývající ze stavebního spoření. Těmi základními právy jsou vlastnické právo k vkladu vzniklému úsporami, včetně úroků, při splnění zákonných podmínek pak právo na příspěvek fyzické osobě – tzv. státní podpora, právo na poskytnutí úvěru a právo na vrácení vkladu po vypovězení smlouvy. Povinnostmi pak jsou zejména povinnost spořit dohodnutou částku, použít poskytnutý úvěr ke stanovenému účelu.[\[1\]](#)

V souvislosti s děděním práv a povinností ze stavebního spoření mohou nastat tři možné situace.

- prvním situací je případ, kdy účastník stavebního spoření zemřel a zanechal manžela. V takovém případě stanoví § 8 odst. 1. zákona o stavebním spoření, že v případě úmrtí účastníka stavebního spoření přecházejí práva a povinnosti ze stavebního spoření na pozůstalého manžela, k čemuž soud přihlédne při dědickém řízení. V tomto případě se práva a povinnosti ze stavebního řízení nestávají součástí dědického řízení a automaticky ze zákona přecházejí dnem smrti zůstavitele na manžela.
- druhou situací je případ, kdy účastník stavebního spoření nezanechal manžela. Za takového stavu jsou dle § 8 odst. 2 zákona o stavebním spoření práva a povinnosti ze stavebního spoření předmětem dědického řízení, a to pouze v případě, dohodnou-li se dědicové v dohodě o vypořádání dědictví, že práva a povinnosti ze stavebního

spoření převezme jeden z nich. Citovanou právní úpravou se zabraňuje nežádoucí situaci, kdy by se účastníkem jednoho stavebního spoření stalo více osob. Dohoda o vypořádání dědictví podléhá schválení soudu a v případě, že např. obsahuje ujednání o tom, že práva a povinnosti ze stavebního spoření převezmou dva dědicové, pak soud takovou dohodu neschválí pro rozpor se zákonem. Tímto může v souvislosti s děděním stavebního spoření nastat třetí situace.

- třetí situací je tedy případ, kdy se zůstavitelovi dědici nedohodnou, který z nich převezme práva a povinnosti ze stavebního řízení. Nedojde-li mezi dědici k dohodě, smlouva o stavebním spoření zaniká ke dni zůstavitelovi smrti a v dědickém řízení se vypořádává pouze uspořené částka, včetně úroků a poměrné částky státní podpory ke dni úmrtí účastníka stavebního spoření.

Jiný způsob dědění nebo přechodu práv a povinností ze stavebního spoření, než výše uvedené případy, nemůže nastat.

Osoba, která práva a povinnosti ze stavebního spoření převezme nebo na ni přejdou, je ze smlouvy zavázána a oprávněna v naprosto stejném rozsahu jako byl před ní zůstavitel. Tzn., že může dál spořit a pokud není sama účastníkem jiného stavebního spoření, tak i čerpat na tuto smlouvu státní podporu v příslušné výši a samozřejmě na konci spořicí cyklu po dosažení cílové částky si v souladu se smlouvou vzít příj. i úvěr ze stavebního spoření. Takováto osoba může i smlouvu o stavebním spoření vypovědět a nechat si vyplátit naspořenou částku spolu s úroky.

V příštím příspěvku se zaměřím na nároky z penzijního připojištění v případě úmrtí účastníka penzijního připojištění.

Mgr. Tomáš Mužík (tomas.muzik@epravo.cz)

advokát Praha

[1] Kučera, R.: Dědictví, Linde Praha, a.s., 2001, str. 78

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)

- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulační požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)